

Motion till riksdagen 2019/20:61

av **Roland Utbult m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2018/19:136 Ett modernt public service nära publiken – Villkor 2020–2025

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i kommande sändningstillstånd se över möjligheterna till sponsring av SVT och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa krav på opartiskhet och saklighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen avslår förslaget om att programföretagen ska kunna tillgodogöra sig viss verksamhet på internet vid uppföljning av uppdraget om tillgänglighet.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett särskilt villkor om att redovisa verksamheten som syftar till att öka tillgängligheten på internet och övriga distributionsplattformar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) och nyhetssändningar i en akut krissituation utformas så att de är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det uppdrag som utförs av Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion är viktigt för vår demokrati och vårt öppna samhälle. Kristdemokraterna är för ett oberoende public service som kan tillhandahålla oberoende och saklig nyhetsförmedling, djupgående och objektiv granskning samt ett högkvalitativt kulturutbud och folkbildning. En av public services grundförutsättningar är att man ska stå oberoende från såväl politisk som kommersiell påverkan. En grundprincip i sändningstillstånden är därför att programföretagen inte får sända reklam och sådana sponsrade program där sponsorbidraget har tillfallit programföretagen direkt. Detta är en viktig princip för

programföretagens legitimitet och för att man ska kunna hävda sitt oberoende. Trots detta finns det i sändningstillstånden ett undantag för Sveriges Television AB (SVT) att sponsring får förekomma vid högst 20 evenemang per år. Detta motiveras med att SVT ska kunna sända attraktiva sportevenemang som förutsätter sponsring.

Att SVT får sända högst 20 sponsrade evenemang per år kan tyckas rimligt, men i realiteten innebär det betydligt mer. Varje evenemang kan innehålla ett större antal enskilda sändningar. Samtidigt är det viktigt att Sveriges Television kan sända attraktiva sportevenemang.

Regeringen bör se över sponsringen till SVT så att den hålls på en begränsad nivå och så att SVT på ett transparent sätt redovisar vilka engagemang som sponsrats, hur många sändningar det gäller och det totala beloppet mottagna sponsorpengar under ett år. Vi menar att detta är viktigt för att värna public services integritet gentemot kommersiella intressen. Det är också viktigt för att ytterligare stärka förtroendet för programföretagens oberoende.

Granskningsnämnden för radio och tv finns för att pröva om innehållet i radio- och tv-program följer de regler som finns för sändningarna. Enligt sändningstillståndet ska sändningsrätten utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i ljudradio och i tv. Vem som helst kan anmäla ett program för granskning. En majoritet av anmälningarna avser public service och en stor del av anmälningarna handlar om opartiskhet och saklighet.

Utan att värdera enskilda ärenden som behandlats konstaterar vi att kravet på opartiskhet och saklighet har väckt stor debatt – en debatt som förtjänar att tas på allvar, inte minst utifrån programföretagens legitimitet hos allmänheten.

Mot bakgrund av det som anförts ovan bör regeringen säkerställa att public service lever upp till kraven på opartiskhet och saklighet.

I radio- och tv-lagen uppställs krav på att de som tillhandahåller tv-sändningar, beställ-tv eller sökbar text-tv ska utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med olika typer av funktionsnedsättningar, genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. Vi kristdemokrater vill betona att det är angeläget att kraven på tjänstens tillgänglighet följer med i den tekniska utvecklingen som i snabb takt har introducerat nya distributionsformer utöver de traditionella marksändningarna. Regleringen som löper till 2026 gäller, på grund av restriktioner i grundlagen, inte tjänsten då den tillhandahålls via internet. Programföretagen får därför inte heller tillgodoräkna sig program som distribueras via Internet vid uppfyllandet av sina uppdrag avseende tillgänglighet.

Regeringen föreslår i denna proposition att programföretagen ska kunna tillgodogöra sig viss verksamhet på internet vid uppföljning av uppdraget som ett led i att öka tillgängligheten även på utbudet ifrån public service på internet. Vi anser att intentionen i förslaget är bra, men vi ser en risk med att mängden verksamhet i markkanalerna blir lidande. Det vore olyckligt, då mängden program som exempelvis teckentolkas i markkanalerna snarare borde ökas jämfört med dagens nivå för att öka tillgängligheten och inkluderingen i samhället. Vi instämmer också i kritiken ifrån Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) som betonar att det inte finns möjlighet att innehållet på internet granskas i enlighet med uppdraget. MPRT anser att ett särskilt villkor bör införas om att redovisa verksamheten som syftar till att öka tillgängligheten på internet och övriga distributionsplattformar, utan möjlighet till tillgodoräknande av verksamhet på internet. Vi instämmer i MPRT:s förslag och anser att det bör införas i väntan på att en grundlagsstiftningsändring är genomförd som möjliggör reglering av public services

verksamhet även på internet. Vi avvisar därför regeringens förslag om att programföretagen ska kunna tillgodogöra sig viss verksamhet på internet vid uppföljning av uppdraget om tillgänglighet.

Vi kristdemokrater vill betona att det är angeläget att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) utformas så att tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning säkerställs. Den parlamentariska public service-kommittén konstaterar att det behöver tas i beaktande att VMA i regel är mycket korta meddelanden som ska skickas ut i akuta lägen utan fördröjning. Vi instämmer i princip i detta, men det fråntar inte vikten av att säkerställa att personer med funktionsnedsättning nås av VMA, om än med mindre fördröjning.

Det beskrivs i den aktuella propositionen att Sveriges Television har, som en konsekvens av den kritik som framfördes avseende rapporteringen av terrorattacken på Drottninggatan i Stockholm 2017, genomfört ett antal förändringar i sin organisation. Syftet är att snabbare kunna erbjuda nyheter med teckenspråkstolkning även i ett extremt nyhetsläge. Regeringen bör säkerställa att organisationsförändringarna har varit ändamålsenliga.

Roland Utbult (KD)

Pia Steensland (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD)

Guðrun Brunegård (KD)

Michael Anefur (KD)

Hans Eklind (KD)